

REFERAT

Møde i Ældrerådet

Dato: Onsdag den 31. oktober 2018 kl. 10.00 – 14.00 (fotografering fra kl. 14.15)

Sted: Københavns Rådhus, Udvalgsværelse D, 1. sal, værelse 103

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Referat af Forretningsudvalgets møde
3. Opfølgning på fællesmødet med Sundheds- og Omsorgsudvalget den 25. oktober 2018
4. Ældrerådets budget
5. Oplæg v/ Københavns Kommunes Borgerrådgiver (kl. 10.30-11.30)
6. Status på Ældrerådets brochure
7. Status på tematiserede ældrerådsmøder
8. Møde med lokaludvalgene den 22. november 2018
9. Ældrerådets julefrokost og julekort
Frokost (ca. kl.12.00)
10. Offentlig høring vedrørende Kommuneplanstrategi 2018
11. Borgerhenvendelse af 6. oktober 2018 vedrørende ældre borgere, der er i risiko for at miste deres boliger pga. eventuel ny lovgivning
12. Orientering fra Danske Ældreråds bestyrelse
13. Orientering fra sekretariatet
14. Oplæg om budgetprocessen i Københavns Kommune v/Økonomiforvaltningen (kl. 13.00-14.00)
15. Eventuelt

Ældrerådets medlemmer:

Kirsten Nissen (formand), Bente Ketty Hansen (næstformand), Anders Lund, Anne Marie Bossen Aarøe, Arne Bjørn Nielsen, Arvin Storgaard, Benna Lis Jacobsen, Birthe Mørck, Bjarne Mortensen, Eleonora Lewandowski, Hanne Simonsen, Henrik Høgh, Hjørdis Espensen, Joan Jensen, Knud Johnsen, Lene Pearlman, Lisbeth Elinor Lundbye, Lise Helweg, Merete Raaschou, Mona Sillemann, Peder Blom, Pia Weise Pedersen, Steen R. Jeppson, Torben Knud, Torben Morten Lund og Vagn Kofoed (orlov).

Afbud fra Lene Pearlman og Mona Sillemann.

1. Godkendelse af dagsorden

Ældrerådet indledte mødet med ét minuts stilhed til ære for afdøde ældrerådsmedlem Svend Aage Sørensen.

Herefter godkendte Ældrerådet dagsordenen.

2. Referat af Forretningsudvalgets møde v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager referat af Forretningsudvalgets møde den 10. oktober 2018 til efterretning.

BAGGRUND

Forretningsudvalgets referater fremsendes til medlemmerne af Ældrerådet forud for hvert ældrerådsmøde. Formålet med dette punkt på dagsordenen er at give medlemmer mulighed for at fremføre eventuelle kommentarer til beslutninger, som er truffet af Forretningsudvalget.

BILAG

Referat af Forretningsudvalgets møde den 10. oktober 2018.

BESLUTNING

Ældrerådet tog Forretningsudvalgets referat af møde den 10. oktober 2018, til efterretning.

3. Opfølgning på fællesmødet med Sundheds- og Omsorgsudvalget den 25. oktober 2018

v/Kirsten Nissen (beslutningspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet drøfter og følger op på fællesmødet med Sundheds- og Omsorgsudvalget den 25. oktober 2018.

BAGGRUND

Ældrerådet holder den 25. oktober 2018 fællesmøde med Sundheds- og Omsorgsudvalget, hvor emnerne "Den nye Ældrepolitik" og "Budgettet i et fremadrettet perspektiv" bliver drøftet.

I forlængelse af fællesmødet er det hensigtsmæssigt, at Ældrerådet følger op på mødet og drøfter, om der er emner og problemstillinger m.v., som rådet bør arbejde videre med.

I forhold til arbejdet med ældrepolitikken, forventes Ældrerådet at modtage et udkast til en ny ældrepolitik i høring i december 2018/januar 2019. I tilknytning hertil har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen holdt borgermøder om ældrepolitikken, hvor også Ældrerådet har deltaget og her fået en række indtryk og viden om nogle konkrete problematikker, som borgere erfarer og oplever i deres møde med kommunen.

I relation til emnet "budgettet i et fremadrettet perspektiv" vil Ældrerådets fagudvalg kunne overveje, at lade nogle af de relevante aspekter indgå i det videre arbejde.

BESLUTNING

Ældrerådet drøftede fællesmødet med Sundheds- og Omsorgsudvalget, idet rådet besluttede at afvente og se, hvordan der følges op fra politisk side.

Videre var der i rådet enighed om at det er vigtigt, at rådet på fællesmøderne er tro over for de emner, der er valgt. Endvidere blev det tilkendegivet, at det er godt at se hinanden på møderne, og at det er vigtigt, at rådet prioriterer at deltage, samt at rådet eventuelt skal være mere "provokerende". Der var enighed om, at det havde været et godt møde.

4. Ældrerådets budget

v/Merete Raaschou (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

BAGGRUND

Ældrerådet følger løbende rådets budget, og på Forretningsudvalgets møde den 10. oktober 2018 gennemgik Sundheds- og Omsorgsforvaltningen budgettet i fællesskab med Forretningsudvalget.

Det blev på mødet i Forretningsudvalget aftalt, at forvaltningen undersøger hvorfor det ikke fremgår af lønsedlerne fra Københavns Kommune til Ældrerådets medlemmer, hvad de indbetalte beløb hidrører fra, herunder om der er tale om udlæg, diæter m.v.

BILAG

Budgetoversigt for januar-september 2018.

BESLUTNING

Ældrerådet tog orienteringen til efterretning, idet overskriften "Ældrerådets budget", efter forslag fra Torben Knud, fremadrettet ændres til "Økonomisk oversigt for Ældrerådet".

Merete Raaschou oplyste, at Forretningsudvalget vil tage løbende samtaler med Sundheds- og Omsorgsforvaltningens regnskabsafdeling vedrørende økonomien.

5. Oplæg v/ Københavns Kommunes Borgerrådgiver (kl. 10.30-11.30) v/Borgerrådgiver Johan Busse (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

BAGGRUND

I henhold til tidligere ønsker fra Ældrerådet er Borgerrådgiver Johan Busse inviteret til at deltage på mødet i Ældrerådet den 31. oktober 2018, hvor han vil orientere om sin beretning 2017 samt drøfte de udfordringer som han oplever på forvaltningsniveau og særligt i forhold til ældreområdet.

Udover Borgerrådgiver Johan Busse deltager også jurist Paul Christian Vang fra Borgerrådgiveren, på mødet.

Borgerrådgiverens beretning 2017 kan læses på nedenstående link:
https://www.kk.dk/sites/default/files/borgerraadgiverens_beretning_2017.pdf

BESLUTNING

Ældrerådet tog orienteringen til efterretning. [Ældrerådsmedlemmer, der var forhindrede i at deltage på mødet er meget velkomne til at rette henvendelse til sekretariatet i forhold til en orientering om oplægget].

6. Status på Ældrerådets brochure v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet drøfter status på udvalgenes arbejde med brochuren.

BAGGRUND

På mødet i Ældrerådet den 3. oktober 2018 drøftede rådets fagudvalg indledningsvist arbejdet med brochuren, og i forlængelse heraf blev det aftalt, at udvalgene skulle arbejde videre med brochuren. Forretningsudvalget indstiller med henvisning hertil, at rådet sammen drøfter status på arbejdet med brochuren.

AD Medias fotograf kommer i tilknytning til mødet i Ældrerådet den 31. oktober 2018, kl. 14.15, for at fotografere til brochuren, jf. også sekretariatets mail til rådet herom den 11. oktober 2018.

AD Medias arbejde med annoncesalg er ved at være afsluttet, og salget går, efter AD Medias oplysninger, godt, hvorfor det må forventes, at det bliver en forholdsvis omfangsrig brochure.

Sekretariatet er løbende i kontakt med AD Medias journalist, der også er projektleder på brochuren, i forhold til fastlæggelse af tidsplan for arbejdet med brochuren, herunder fastlæggelse af opbygning af brochuren, tilrettelæggelse af tekstmaterialet, grafik, layout m.v. Det er forventningen, at Ældrerådets arbejde med brochuren og input til AD Media afsluttes i november 2018.

Der er for indeværende ved at blive aftalt møder mellem fagudvalgene og AD Medias journalist, med henblik på udfærdigelse af tekster til brochuren.

BESLUTNING

Kirsten Nissen orienterede om, at AD Medias annoncesalg afsluttes med udgangen af den 31. oktober 2018, hvorefter rådet vil få oplysninger om brochurens endelige sideantal. Videre orienterede Kirsten Nissen om de planlagte arbejdsdage i udvalgene den 5. november 2018 og den 13. november 2018, hvor AD Medias journalist Lene Helweg Augustsen interviewer udvalgene.

Kirsten Nissen opfordrede til, at udvalgene forbereder sig godt inden møderne med journalisten, og overvejer hvilke budskaber, der skal fremgå og som gør, at borgere vil læse brochuren. Videre opfordrede Kirsten Nissen til, at medlemmerne giver hinanden plads på møderne, så alle får mulighed for at sige noget.

Torben Morten Lund opfordrede til, at Ældrerådet udsender en pressemeddelelse om at rådet har udgivet brochuren, og hvor man som borger kan få fat i den.

Torben Knud gav udtryk for, at han frygtede at brochuren bliver for personcentreret, og at brochuren bevæger sig for langt ud, og at Ældrerådet skal være opmærksom på, at det ikke bliver en reklame i forhold til en valgssituation, hvilket Henrik Høgh tilkendegav, at han var enig i.

Hanne Simonsen gjorde opmærksom på, at der med brochuren ikke er tale om en årsberetning, og at det derfor er svært ikke at gøre den noget personcentreret.

Birthe Mørck bemærkede, at brochuren ikke er personcentreret, og at den skal kunne bruges i mange sammenhænge.

Kirsten Nissen bemærkede afslutningsvis, at brochuren som aftalt i Ældrerådet skal vise det arbejde, der reelt foregår i rådet, herunder arbejdet med mærkesagerne.

Kirsten Nissen bemærkede videre, at brochuren efter det der blev aftalt i rådet ikke er personcentreret, men har fokus på udvalgenes arbejde, som blev drøftet på mødet i Ældrerådet den 3. oktober 2018, og som er videreleveret til AD Medias journalist. Endvidere bemærkede Kirsten Nissen, at der bliver taget gruppebilleder af Ældrerådet.

7. Status på tematiserede ældrerådsmøder v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

BAGGRUND

Indtil videre har Teknik- og Miljøudvalget meldt tilbage til Ældrerådet, at udvalget ønsker at varetage et tematiseret møde i Ældrerådet den 28. november 2018.

Det er aftalt i Ældrerådet, at de øvrige udvalg arbejder videre med planlægningen af tematiserede møder i Ældrerådet, og på Forretningsudvalgets møde den 10. oktober 2018 tilkendegav fagudvalgsformændene, at udvalgene er i gang med forberedelse af møder, og at udvalgene vender tilbage, når denne er tilendebragt.

BESLUTNING

Merete Raaschou orienterede om, at Boligudvalget forestår et tematiseret ældrerådsmøde i begyndelsen af det nye år, og at emnet bliver "Alternative boliger". Boligudvalget står selv for dagen, der kommer til at foregå som en dialog i rådet.

Joan Jensen oplyste, at Teknik- og Miljøforvaltningen desværre ikke har mulighed for at holde oplæg den 28. november 2018, hvor Teknik- og Miljøudvalget forestår det tematiserede møde i Ældrerådet, og udvalget vil derfor selv varetage hele mødet.

Herefter tog Ældrerådet orienteringen til efterretning.

8. Møde med lokaludvalgene den 22. november 2018 v/Kirsten Nissen (beslutningspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet godkender, at Teknik- og Miljøudvalget orienterer om rådets perspektiv på tilgængelighedsproblematikker; at formanden orienterer om rådets arbejde og struktur samt introducerer "emnet ældre nu og i fremtiden",
2. at Ældrerådet beslutter, at samtlige fagudvalg forbereder og drøfter mødet med lokaludvalgene blandt andet i forhold til, hvordan Ældrerådet fremadrettet kan samarbejde med lokaludvalgene i forhold til ældreområdet,
3. at Ældrerådet beslutter, at Steen Jeppson varetager dirigentposten på mødet med lokaludvalgene.

BAGGRUND

Ældrerådet holder fyraftensmøde med lokaludvalgene den 22. november 2018 kl. 16.00-18.00 i De gamles By, Festsalen.

Med invitationen er der lagt op til, at rådet orienterer om sin organisering, struktur og arbejde samt at rådet og lokaludvalgene drøfter, hvordan man kan samarbejde om ældreområdet og hvordan lokaludvalgene kan tænke Ældrerådet ind i deres konkrete arbejde.

Forretningsudvalget indstiller herudover, at emnerne "tilgængelighed" samt "ældre nu og i fremtiden" drøftes med lokaludvalgene.

I forhold til emnet "tilgængelighed" foreslår Forretningsudvalget, at Teknik- og Miljøudvalget v/Joan Jensen forbereder og orienterer om udvalgets arbejde med området, herunder hvad der sker med bynettet, og hvordan rådet og lokaludvalgene i fællesskab kan understøtte, at ældre bruger de muligheder der er; og hvad er det, der ikke vil fungere, fx vanskeligheder ved at bruge Metroen - hvad kan gøres anderledes.

I forhold til emnet "ældre nu og i fremtiden" foreslår Forretningsudvalget, at formanden introducerer dette emne, og at der i fællesskab drøftes de konkrete udfordringer der opleves på ældreområdet.

Det er Forretningsudvalgets vurdering, at der skal være en dirigent på mødet, og udvalget foreslår, at Steen Jeppson varetager posten.

BILAG

Ældrerådets invitation af 17. september 2018 til lokaludvalgene.

BESLUTNING

Ældrerådet besluttede at aflyse fyraftensmødet den 22. november 2018 på grund af meget få tilmeldinger fra lokaludvalgene.

9. Ældrerådets julefrokost og julekort v//Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

BAGGRUND

Ældrerådet holder julefrokost i forlængelse af mødet i Ældrerådet den 19. december 2018, og Kirsten Nissen vil orientere nærmere herom på mødet i Ældrerådet den 31. oktober 2018.

I forbindelse med julen, plejer Ældrerådet at udsende julekort til rådets samarbejdspartnere m.fl., og sekretariatet er i denne forbindelse i kontakt med kommunens designafdeling.

BESLUTNING

Kirsten Nissen orienterede om afholdelsen af rådets julefrokost den 19. december 2018. Videre orienterede Kirsten Nissen om, at der bliver udarbejdet elektronisk julekort for Ældrerådet, og at sekretariatet er i gang med at forberede dette.

10. Offentlig høring vedrørende Kommuneplanstrategi 2018 v/Joan Jensen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

BAGGRUND

Københavns Kommune for øjeblikket offentlig høring vedrørende Kommuneplanstrategi 2018 på kommunens høringsportal.

I forbindelse hermed har kommunen arrangeret fem pop-up-debatter rundt om i byen, hvor det er muligt at møde en markant københavnere i samtale med en eller flere københavnske borgmestre. Det er også muligt at deltage i en digital samtale om byens udvikling på #københavnersnak. I kan læse mere om dialogkampagnen, og øvrige arrangementer, på følgende link: www.kk.dk/kobenhavnersnak. Sekretariatet har skrevet til rådet herom i mail af 11. oktober 2018.

Det er muligt at finde høringen på følgende link: <https://blivhoert.kk.dk/hoering/verdensby-medansvar-forslag-til-kommuneplanstrategi-2018>.

Der er høringsfrist den 20. november 2018. Ældrerådets Teknik- og Miljøudvalg behandler høringen på udvalgets kommende møde.

Det bemærkes, at Kommuneplanstrategi 2018 allerede har været i intern høring i Ældrerådet, og rådet afgav høringssvar den 14. juni 2018, hvor rådet blandt andet bemærkede ældre borgeres fravær i strategien.

BILAG

Københavns Ældreråds høringssvar af 14. juni 2018 vedrørende Kommuneplanstrategi 2018.

BESLUTNING

Ældrerådet drøftede den offentlige høring vedrørende Kommuneplanstrategi 2018, hvor Teknik- og Miljøudvalget behandler høringen på møde den 13. november 2018, og hvor behandlingen sker i lyset af det høringssvar, som Ældrerådet afgav som led i den interne høring og eventuelle nye forhold samt de ændringer, som Økonomiforvaltningen har lagt op til med forvaltningens hvidbog.

Det blev aftalt, at sekretariatet sender Økonomiforvaltningens hvidbog m.v. til Ældrerådet i forbindelse med udsendelse af referat af mødet.

11. Borgerhenvendelse af 6. oktober 2018 vedrørende ældre borgere, der er i risiko for at miste deres boliger pga. eventuel ny lovgivning v/Merete Raaschou (beslutningspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet drøfter borgerhenvendelsen.

BAGGRUND

Ældrerådet har modtaget en borgerhenvendelse af 6. oktober 2018 vedrørende ældre borgere der er i risiko for at miste deres bolig pga. eventuel kommende lovgivning.

Forretningsudvalget drøftede indledningsvist henvendelsen på møde den 10. oktober 2018, idet udvalget var enig i, at det er vigtigt at se på henvendelsen ud fra en generel vurdering om, at man ikke uden videre bare skal kunne flytte ældre borgere fra deres boliger.

Videre drøftede Forretningsudvalget kommunens boligproblemer, og det paradoksale i, at man eventuel samtidig kommer til at opleve, at der rives boliger ned. Forretningsudvalget drøftede ligeledes hvad sker der på andre boligområder, fx Mjølnerparken og i Bispeparken, herunder om ældre borgere oplever at de er utrygge.

Borgerhenvendelsen blev behandlet på Boligudvalgets møde den 11. oktober 2018, og formand for Boligudvalget Merete Raaschou vil orientere Ældrerådet om Boligudvalgets betragtninger i forhold til henvendelsen.

BILAG

Borgerhenvendelse af 6. oktober 2018 til Ældrerådet.

BESLUTNING

Ældrerådet var enig i, at det er en alvorlig problemstilling, som rejses i henvendelsen, og at borgerhenvendelsen, som led i Boligudvalgets behandling den 13. november 2018, skal sendes til Borgerrådgiveren.

12. Orientering fra Danske Ældreråds bestyrelse v/Kirsten Nissen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orientering om bestyrelsesarbejdet i Danske Ældreråd til efterretning.

BAGGRUND

Ældrerådets medlem af bestyrelsen for Danske Ældreråd orienterer hver måned om seneste nyt i bestyrelsens arbejde.

BESLUTNING

Kirsten Nissen orienterede om, at der holdes møde den 8. november 2018 i Danske Ældreråds bestyrelse, og der vil blive orienteret herom på mødet i Ældrerådet den 28. november 2018.

13. Orientering fra sekretariatet

Det blev aftalt, at sekretariatet denne gang orienterer Ældrerådet med mail.

14. Oplæg om budgetprocessen i Københavns Kommune (kl. 13.00-14.00) v/Teamleder Henrik Krogsgaard og specialkonsulent Peter Rise, Økonomiforvaltningen (orienteringspunkt)

INDSTILLING

Forretningsudvalget indstiller:

1. at Ældrerådet tager orienteringen til efterretning

BAGGRUND

Økonomiforvaltningen har sagt ja til at holde oplæg for Ældrerådet den 31. oktober 2018 og forvaltningen vil på mødet orientere rådet om budgetprocessen i Københavns Kommune, de grundlæggende principper for budgetlægningen i Københavns Kommune, herunder brug af modeller, f.eks. demografimodeller. Økonomiforvaltningen vil også i sit oplæg forholde sig til borgere +60 år.

BESLUTNING

Ældrerådet tog orienteringen til efterretning. [Oplægget vil blive eftersendt til Ældrerådet, red.]

15. Eventuelt

Bjarne Mortensen gav udtryk for, at der er for mange oplæg på ældrerådsmøderne, og foreslog, at Forretningsudvalget tager dette op til drøftelse.

Henrik Høgh orienterede om, at han har skrevet bogen "Stemmer fra 68", og at der i forbindelse hermed holdes reception den 3. november 2018 kl. 14.00 i Vesterbro Ungdomsgård, og at invitationen vil blive videresendt til Ældrerådet.

Merete Raaschou mindede om Sundheds- og Omsorgsforvaltningens messe for kommende pensionister i DGI - byen den 3. november 2018, hvor Ældrerådet har en stand.